

Textile Research Centre

Nieuwsbrief, augustus 2015

Hoewel het TRC de hele maand juli gesloten was, zijn er toch een aantal interessante en opwindende dingen gebeurd die wij u niet willen onthouden. Erg belangrijk zijn de voorbereidingen geweest voor de nieuwe Jemen-tentoonstelling, die vanaf 17 augustus te zien is. Maar we hebben ook gewerkt aan de Jemen-workshop die op 26 augustus wordt gegeven (u kunt zich nog opgeven voor deelname), en de intensieve textielcursus, die we dit najaar nog tweemaal organiseren, van 14-18 september en van 12-16 oktober, en waarvoor ook nog enkele plaatsen beschikbaar zijn. Tot slot hebben we een kleine 'mini' tentoonstelling opgezet van borduurwerk van de Karen langs de grens van Thailand en Myanmar (Birma).

*

Kleding Van Het Koninkrijk Van Seba: Sprankelende gewaden en juwelen uit Jemen. 17 augustus tot 17 december 2015

Het beeld van de koningin van Seba, gekleed in exotische gewaden en omhangen met prachtige juwelen, dansend voor de ogen van Koning Salomo, is voor Europese schilders en andere kunstenaars altijd een belangrijke inspiratiebron geweest. Het Bijbelse Seba, of de huidige Republiek van Jemen, ligt in het uiterste zuidwesten van het Arabisch schiereiland, en staat al heel lang bekend als het gebied waar allerlei kostbare goederen worden verhandeld, zoals geborduurde gewaden, fijn linnen, koraal en wierook (vergelijk het Bijbelse boek *Ezechiël* 27:16).



Detail van de kraag van een Tihama jurk, Jemen. TRC collectie. Foto: Joost Kolkman

Nederlandse handelaars in de 17de en 18de eeuw gingen naar Jemen om daar zijde op de kopen (*stickzijde*) en metaaldraad (*goudtraet*) en nog veel meer dat door lokale handelaars werd aangevoerd vanuit Egypte, Syrië, Iran, India, China en Indonesië, om dan vanuit Jemen door de Nederlanders te worden opgekocht voor doorverkoop in heel Europa. In de 20ste eeuw trok het land nog steeds handel aan vanuit de gehele wereld. Het is triest dat vandaag de dag het land het toneel is geworden van een bloedige burgeroorlog.

De geografische gesteldheid van het land, met een lange kustlijn, bergen en woestijnen, betekent dat het land verschillende tradities heeft ontwikkeld voor textiel, kleding en accessoires, die een afspiegeling zijn van de vele lokale gemeenschappen in het land. Deze verscheidenheid aan kleding en textiel zal de bezoeker terugvinden in de nieuwe TRC tentoonstelling. Er is kleding voor mannen en vrouwen uit de vele delen van het land, zoals de Haraz, Sana'a, Tihama en de Wadi Hadramaut. Er zijn indigo jurken met vastgenaaide kettingen, kledingstukken met uiterst ingewikkeld borduurwerk, handgeweven textiel, hoofdbedekkingen, vesten en wikkeldoeken, voorbeelden van de beroemde oogsluiers, en de prachtige en kleurrijke, fluwelen bruidsjurken, en ten slotte ook moderne vormen van traditionele kleding. De tentoonstelling laat meer dan

honderd voorbeelden zien van textiel, kleding en accessoires. Jemen is al heel lang ook beroemd om het zilverwerk. Dankzij de hulp van Paul Spijker (Toguna, Amersfoort), kunnen we ook een aantal zilveren juwelen en andere accessoires laten zien, die door Jemenitische vrouwen en meisjes werden gedragen om te laten zien wie zij waren.

De tentoonstelling omvat ook een aantal prachtig versierde dolken en dolkriemen die door Jemenitische mannen worden gedragen. Deze schitterende voorwerpen werden speciaal voor deze tentoonstelling gemaakt door de vrouwen van de Al Buraai familie, in het afgelegen Haraz gebergte, ten noorden van de hoofdstad Sana'a.

*

Donatie/erfenis

Op dit moment hebben we gemengde gevoelens, want we hebben zojuist vernomen dat we een grote financiële gift gaan ontvangen na het overlijden van een goede vriend van het TRC. Dit geld dient gebruikt te worden voor de infrastructuur van het TRC, en er is besloten dat een deel van deze donatie daarom gebruikt zal worden voor het vervangen van onze oude computers door een moderner en meer rendabel geheel.

Een nieuw computersysteem is al langer een noodzaak voor het TRC, door het groeiende aantal objecten in onze collectie, waardoor de database uiteraard ook groter wordt. Daarnaast willen we al onze informatie graag online zetten, zodat zoveel mogelijk mensen de TRC collectie kunnen bekijken en delen. Ons oude computersysteem heeft simpelweg de capaciteit niet om al deze wensen te kunnen realiseren, noch voor de toekomstige groei en nieuwe projecten.

*

TRC Intensieve Textielcursus

In 2015 en 2016 organiseert het TRC opnieuw de gerenommeerde vijfdaagse cursus over textiel en alles wat daarmee samenhangt. Dit jaar wordt de cursus vijfmaal gegeven, in maart, april, mei, september en oktober. In 2016 hebben we de cursus driemaal ingepland, in maart, mei en oktober. De cursus wordt gegeven door dr. Gillian Vogelsang, textiel- en kledinggeschiedkundige, en de directeur van het TRC. De voertaal is Engels. De cursus is een combinatie van theorie en praktijk, met de nadruk op het uitproberen van verschillende textielproductie technieken (spinnen, verven, weven), het zelf in handen houden en onderzoeken van vezels, textiel en eindproducten, om op deze wijze kennis en begrip te verwerven over textiel, en waarom dingen op een bepaalde manier worden gedaan. Het doel is textiel minder 'beangstigend' te maken, en de deelnemers de mogelijkheid te geven textiel van vrijwel elke historische periode en cultuur te bekijken én te begrijpen.

Data van de komende cursussen: 14-18 september 2015 (nog twee plekken vrij), 12-16 oktober 2015 (nog één plek), 21-25 maart 2016, 16-20 mei 2016, and 17-21 oktober 2016.

Degenen die willen deelnemen aan de cursus wordt verzocht contact op te nemen met het TRC via: info@trc-leiden.nl

*

Woensdag Workshops

Iedere laatste woensdag van de maand organiseert het TRC de woensdag workshop, van 10 uur 's ochtends tot 1 uur 's middags. Ook hier worden theorie en praktijk gecombineerd, Met andere woorden: de

deelnemers kijken, luisteren en doen. Voor deze workshops hoeft u geen kennis over, of eerdere ervaring met het onderwerp te hebben. Deze workshops worden sinds oktober 2014 aangeboden en zijn een groot succes; vaak zijn er meer geïnteresseerden dan het aantal plaatsen die er zijn (maximaal 15). Alle workshops worden gegeven door specialisten op hun gebied. De voertaal is Nederlands, maar indien gewenst kan ook Engels worden gebruikt

Borduurwerk uit Jemen: 26 augustus 2015

Deze borduur workshop staat in het teken van de tentoonstelling van dit moment: Kleding van het koninkrijk van Seba: Sprankelende gewaden en juwelen uit Jemen. Het onderwerp van de workshop is een specifiek type kettingsteek. Dit wordt gedaan aan de hand van een jurk uit de expositie, die in detail zal worden behandeld. De jurk komt uit de regio Djebel Haraz in Jemen, en is gemaakt van met indigo geverfd katoen en versierd met borduurwerk met en dikke katoenen draad. De patronen zijn gemaakt met verscheidene variaties op de kettingsteek, in combinatie met de flanelsteek, Roemeense steek en de rijsteek.



Fragment van een jurk uit de Djebel Haraz, met enkele vormen van de kruissteek die op de woensdag workshop van 26 augustus kunnen worden geoefend foto Joost Kolkman).

De deelnemers aan de workshop maken kennis met de fijne kneepjes van deze jurk en haar versiering, en vervolgens krijgen zij de kans deze decoratie-technieken en ontwerpen zelf uit te proberen. Deelnemers hoeven zelf geen kennis of ervaring te hebben met borduren. De cursus wordt gegeven door Gillian Vogelsang-Eastwood, directrice van het TRC and curator van de tentoonstelling.

Datum: 26 augustus 2015. Locatie: TRC, Hogewoerd 164, Leiden. Tijd: 10.00-13.00. Kosten: 25 euro, incl. koffie/thee en materiaal. Registratie: info@trc-leiden.nl. Maximum aantal deelnemers: vijftien.

*

Referentie collectie kant

Gedurende de afgelopen jaren heeft het TRC vele stukken kloskant en naaldkant verkregen. Het aanleggen van een specifieke referentie-collectie kant is daarom al verscheidene malen besproken, maar vanwege het ontbreken van een kantspecialist heeft dit onderdeel van de TRC collectie nog niet de aandacht gekregen die

het verdient. Als gevolg van een bezoek aan Brugge en een ontmoeting met Anne Thijs (['t Apostelientje](#)) is deze situatie veranderd. Mw. Thijs heeft toegezegd te helpen bij het aanleggen van een referentie-collectie, en om de rol van adviseur op zich te nemen. Momenteel wordt er bij het TRC gewerkt aan geschikte panelen om de collectie op aan te brengen en aan een identificatiesysteem, gebaseerd op het systeem dat wordt gebruikt door het Powerhouse Museum, Sydney (<http://www.powerhousemuseum.com/pdf/research/classification.pdf>) en het Victoria and Albert Museum, London (<http://www.dressandtextilespecialists.org.uk/wp-content/uploads/2015/04/Identifying-Handmade-lace.pdf>).

*

The TRC, Facebook en Radio Romania



Begin juli nam een Roemeense dame contact met ons op over haar EU-projectvoorstel over de geschiedenis van de decoratieve Roemeense blouse als een symbool van de Roemeense culturele en sociale geschiedenis. Tijdens haar bezoek aan het TRC bleek dat een aantal van de Roemeense blouses in de TRC collectie zeer interessant zijn, waaronder één uit ca. 1900.

Een blouse uit Transsylvanië, nu in de collectie van het TRC.

Het blijkt dat deze blouse uit Transsylvanië komt, en het is tegelijkertijd de eerste donatie (jaren geleden) van een buitenstaander aan het TRC. Het stuk is in 1970 voor een rijksdaalder aangekocht op een Nederlandse rommelmarkt, en hoewel het erg vies was, was het voor de koper duidelijk dat het hier om iets heel speciaals ging.

Na deze ontdekking in het TRC heeft onze bezoeker melding van haar vondst gemaakt op Facebook, en de volgende ochtend werd er contact opgenomen door Radio Romania met de vraag of er een interview over het werk van het TRC en onze Transsylvaanse blouse mocht worden afgenomen. Al enkele dagen later vond het interview inderdaad plaats, en het wordt nu in Roemenië uitgezonden als een serie van twee of drie korte interviews!

*

Komende tentoonstelling: Oost-Europees en Grieks borduurwerk

Eén van de resultaten van de Roemeense connectie is dat er hulp is aangeboden bij het maken van een kleine Roemeense collectie van traditioneel borduur- en weefwerk, waarvan een deel zal worden gebruikt in de komende tentoonstelling over Centraal- en Oost-Europees, Balkan en Grieks borduurwerk, vanaf januari 2016. Daarnaast is onlangs een collectie van 20^{ste}-eeuws Hongaars borduurwerk aan het TRC aangeboden, met daarbij voor ieder stuk specifieke informatie over de origine, zodat bekend is waar in Hongarije het vandaan komt. Hierdoor zal dit een belangrijke referentie-collectie vormen voor het TRC en anderen. De kosten voor deze collectie waren 700 euro, en dankzij twee vrienden van het TRC werd binnen twee dagen dit geld bijeen gebracht. Wij twijfelen er niet aan dat de aanbieder van deze collectie meer interessante stukken zal vinden, en we kunnen nu doorgaan met dit deel van de collectie van het TRC en de tentoonstelling.

En tenslotte hebben we ook een toezegging gekregen voor een donatie van een laat 19^{de}-eeuws geborduurd gordijn uit Rhodos (Griekenland). Deze zal eind september bij het TRC binnenkomen. Al deze ontwikkelingen geven aan dat er veel interesse is voor borduurwerk uit dit deel van de wereld, en dat er in de komende tentoonstelling een aantal zeer intrigerende stukken te zien zullen zijn!

Mocht u zelf nog borduurwerk uit Centraal- of Oost-Europa, de Balkan of Griekenland hebben die u zou willen doneren aan het TRC, schroom dan niet om contact met ons op te nemen via info@trc-leiden.nl.

*

PayPal Donatie

Een manier om een snelle financiële bijdrage te leveren aan het TRC is een overmaking via PayPal. Op onze website vindt u hiervoor een knop aan de rechter onderzijde van de TRC homepage. Klik erop en volg gewoon de instructies. Alle kleine beetjes helpen, en uw bijdrage wordt zeer gewaardeerd.

*